

■ Debata HN

Chytrá továrna je efektivní. Digitalizovat se však musí komplexně, ne jen její část

Zuzana Keményová

zuzana.kemenyova@economia.cz

Digitalizovat průmysl se v Česku daří především ve velkých firmách se zahraničními matkami, malé a střední firmy v této disciplíně zatím pokulhávají. „Potenciál digitalizace pořád ještě nevyužíváme,“ řekl Jiří Baroš, ředitel společnosti Edhouse, v říjnové debatě Hospodářských novin. „Nepropojujeme věci dohromady. Hodně podniků řeší dílčí problémy, třeba digitalizaci účetnictví nebo malou část výroby, ale nevyřeší si celou linku, celý výrobní řetězec,“ poukázal Baroš.

Květoslav Hořčica, projektový manažer pro digitalizaci společnosti Tajmac-ZPS, dodal, že v soutěžích o zakázky, kde mají firmy víceméně stejné výrobní podmínky a přetahují se doslova o haléře, digitalizace může znamenat zefektivnění procesů ve firmě, a tedy i konkurenční výhodu. „Právě u malých a středních firem vidíme velký potenciál v nasazení například ERP a MES systémů, kde se dají hledat různé nuance v prostojích,“ dodal Hořčica.

Vlastimil Braun, jednatel a spolumajitel společnosti Compas automatizace, oponoval, že

naopak u malých a středních podniků je možné dosáhnout vysoké úrovně digitalizace během krátké doby, třeba roku nebo dvou let, kdežto u korporací to rozhodování často trvá i desítky let. „Když menším českým firmám představím řešení, které je zajímavé, uzavíráme kontrakty během týdne,“ konstatoval Braun.

Diskutující řešili také otázku, co jsou aktuálně největší brzdy digitalizace průmyslu v Česku. Podle Vlastimila Brauna jsou to dotace pro soukromé společnosti a regulace ze strany EU.

Jiří Baroš jako hlavní problém vidí nedostatek podpory a tlaku na vytváření inovací. „Je třeba začít postupnými kroky, například vzděláváním. V Česku jsme na tom velice dobře inženýrsky, máme tady skvělé technické fakulty, ale chybí podnikavost a podpora výzkumu,“ míní Baroš.

Digitalizace musí fungovat na papíře

Květoslav Hořčica zase poukázal na fakt, že mnoho firem se posunuje v digitalizaci a automatizaci výroby právě díky dotacím. Firmám, které chtějí digitalizovat centralizovaně, nikoli jen po částech, doporučil, že nejprve digitalizace musí fungovat na papíře. „Všechny procesy

musí být popsány, dodržované a potom je můžeme digitalizovat. Velmi těžce se digitalizují firmy, které nemají funkčnost ani na papíře,“ upozornil Hořčica. Digitální systém, byť stojí hodně peněz, není podle něj samospásný.

„Největší problém vidím ve změně myšlení lidí. Žádný systém nefunguje správně, pokud mu nedodáte patřičná data. Je důležité vysvětlit zaměstnanci, který stojí na počátku výroby, že musí udělat daleko více úkonů, aby se pak informace rozpadly do všech ostatních systémů a na konci se data doručovala přesně tak, jak mají,“ popsal Hořčica.

Chytrá továrna vyrábí kdekoli na světě

I Jiří Baroš shrnul, že digitalizace především má řešit nějaký konkrétní problém. „Nejprve je nutné si vyjasnit, na co vlastně optimalizujeme. Jestli chceme, aby procesy byly rychlejší, nebo jednodušší a pracovní síla mohla být méně kvalifikovaná, nebo aby byly energeticky úspornější,“ vyjmenoval Baroš.

Z pohledu Vlastimila Brauna by bylo pro podporu vývoje průmyslu vhodné, kdyby firmy mohly reinvestovat část svých zisků a platit o to nižší daně, jako tomu bylo na počátku 90. let. „Je to jednoduché pravidlo, nechápu, proč to nyní neplatí a místo toho se přerозděluje. Musíme mít armádu úředníků, kteří vyhodnocují žádosti o dotace,“ pozastavil se Braun.

Dodal, že Česko má mnoho technologicky schopných lidí a obří potenciál a vůbec se nemusí strachovat o technologickou zaostalost. „Máme tady digitální řešení, která jsou srovnatelná s jakýmkoliv světovým řešením. Ale musíme uvolnit realizaci, dát podnikům příležitost, aby získaly na nová řešení prostředky a aby jim stálo za to pustit se do nich i za cenu rizika,“ míní Braun. Je prý třeba ukázat firmám příklady toho, jak fungují chytré továrny. „Chytrá továrna podle principů průmyslu 4.0 vyrábí v jakémkoliv místě na světě za úplně stejné náklady. Pokud budeme budovat sofistikované, chytré továrny, nikdo na světě nedokáže vyrábět levněji – za předpokladu srovnatelných

vstupů, jako jsou materiály a energie,“ je přesvědčen Braun. Tím by Evropa mohla překonat i problém s levnou asijskou konkurencí.

Podle Jiřího Baroše je problém v tom, že přidaná hodnota věcí vyráběných v Česku je malá. „Pokud by na tom firmy dokázaly více vydělat a prodat své výrobky draž, měly by víc prostředků na reinvestici,“ je přesvědčen Baroš.

Debata se stočila také k potenciálu umělé inteligence v průmyslové výrobě. Květoslav Hořčica si myslí, že je třeba počkat na jasné průmyslové využití těchto technologií. „Technologie AI nemá mít za cíl nahradit člověka, ale co nejvíce mu usnadnit práci a předložit mu k rozhodování konkrétní data a fakta. Řešili jsme třeba projekt kompenzace roztažností stroje pomocí algoritmu umělé inteligence. Mělo to jasný byznysový přínos, dokázali jsme za nižší desítky tisíc zkompenzovat stroj úplně jiným způsobem, než jak se to konvenčně dělá,“ dal příklad Hořčica.

„AI je úžasná technologie, ale nepřežijeme to, nemusíme být první, kteří se teď do něčeho vrhnou,“ míní Hořčica. Jiří Baroš je přesvědčen, že AI je obrovská pomoc a má velký potenciál pro podniky. „Již dnes se díváme na praktické použití AI v průmyslu a ve výrobě,“ dodal Baroš.

~
Nejprve je třeba si vyjasnit, proč optimalizujeme. Kvůli rychlosti, úsporám či třeba zjednodušení.

Jiří Baroš, Edhouse

~
Všechny procesy musí být popsány, dodržované a potom je můžeme digitalizovat.

Květoslav Hořčica, Tajmac-ZPS

~
Máme tady digitální řešení srovnatelná se světem. Ale musíme dát firmám příležitost k realizaci.

Vlastimil Braun, Compas Automatizace

Vlastimil Braun

jednatel a spolumajitel, Compas automatizace

Květoslav Hořčica

projektový manažer pro digitalizaci, Tajmac-ZPS

Jiří Baroš

ředitel, Edhouse

Foto: HN - Václav Vašků

PARTNEŘI DEBATY

COMPAS
AUTOMATIZACE

TAJMAC-ZPS

edhouse